

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego w Warszawie o pozwolenie na utworzenie w Filii we Wrocławiu studiów na kierunku grafika na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 478) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 56/2021 z dnia 11 lutego 2021 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego w Warszawie o pozwolenie na utworzenie w Filii we Wrocławiu studiów na kierunku grafika na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Rektora SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego w Warszawie o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie w Filii we Wrocławiu studiów na kierunku grafika na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym, nie uzasadniają zmiany opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 56/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 lutego 2021 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Nazwa kierunku nie jest adekwatna do zakładanych efektów uczenia się. Zaproponowany przez Wnioskodawcę opis efektów uczenia się nie wyposaży absolwenta w niezbędną wiedzę i umiejętności z zakresu dyscypliny wiodącej (sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki) na poziomie studiów drugiego stopnia. Pomimo, że we wniosku wskazane zostały efekty uczenia się na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiadające dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, to jednak w kartach przedmiotów zagadnienia związane ze sztukami plastycznymi uwzględnione zostały jedynie pobieżnie. Błędne jest wskazanie dyscypliny wiodącej, szczególnie że w zdecydowanej większości kart przedmiotów, zamieszczonych w nich celach, treściach oraz efektach uczenia się dla zajęć znajdują się zapisy ściśle nawiązujące do dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Nazwa kierunku grafika wprowadza również w błąd potencjalnych kandydatów, ubiegających się o przyjęcie na ten kierunek. Ponadto w opisie efektów uczenia się znajdują się odwołania do sztuk projektowych i wzornictwa (w tym projektu produktu), natomiast w opisie efektów uczenia się nie jest ujęta w sposób kompleksowy problematyka grafiki artystycznej i użytkowej (większość efektów odnosi się do grafiki projektowej, brak odwołania do grafiki warsztatowej). Szczególnie

widoczny w opracowaniu efektów jest brak odniesienia do sztuk pięknych. Ponadto w opisie zaproponowanego procesu kształcenia zabrakło zajęć, będących podstawą kierunkowego kształcenia, które są obecne w modelowych programach studiów na kierunku grafika, w tym: *ogólnoplastycznej kreacji wizualnej, grafiki warsztatowej i multimediiów oraz technik przetwarzania obrazu* (te ostatnie występują w bardzo małej liczbie w formie zajęć do wyboru).

2. Wnioskodawca w sposób niewystarczający sprecyzował karty przedmiotów oraz zawarte w nich cele kształcenia. Część kart przedmiotów np. *przedmiot do wyboru 1, przedmiot do wyboru 2, przedmiot do wyboru 3, teoria i praktyka projektowania, diagnostyka, kreacja, prototypowanie* mają przypisane te same efekty uczenia się i odniesienia do kierunkowych efektów uczenia – nawet dla różnych form ich realizacji, tzn. wykładów i ćwiczeń. Zastrzeżenia budzi określenie wspólnych efektów uczenia się dla tak odrębnych zajęć, jak np. *kompozycja graficzna, grafika wydawnicza i prezentacyjna oraz fotografia*. Konieczne jest uzupełnienie literatury w karcie przedmiotu *sztuki wizualne (forma zajęć: multimedia)*.

3. Dobór metod weryfikacji efektów uczenia się nie jest w każdym przypadku prawidłowy. Przede wszystkim w przypadku zajęć realizowanych w semestrze 4: *Projekt dyplomowy 3* oraz *Język angielski w zastosowaniu zawodowym 4*. Obydwa te zajęcia podsumowują cykl pracy (odpowiednio 3. i 4. semestru), dla których Wnioskodawca powinien wskazać jako formę weryfikacji: egzamin, co zapewni rzetelne sprawdzenie zdobytej wiedzy i umiejętności nabytych przez studenta w trakcie realizacji procesu kształcenia. Jednocześnie egzamin jako forma weryfikacji efektów uczenia się jest wskazany w kartach przedmiotów: *alternatywne doktryny projektowe* (egzamin ustny) oraz *Visual Communication* (egzamin w formie pracy pisemnej), fakt ten nie został jednakże odnotowany w *Załączniku 2. Przewidywany harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia*.

4. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydatów na studia uniemożliwi Uczelni dobór kandydatów posiadających wstępne kompetencje niezbędne do uzyskania zakładanych efektów uczenia się. Wnioskodawca informuje o tym, że: „o przyjęcie na studia będą mogli ubiegać się absolwenci studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich kierunków z dziedzin sztuki, nauk humanistycznych, społecznych lub technicznych”. Wnioskodawca nie wyjaśnia w jaki sposób będzie przeprowadzana niezbędna walidacja efektów uczenia się, które kandydaci powinni uzyskać na studiach pierwszego stopnia z zakresu sztuk plastycznych i konserwacji dzieł sztuki. Jednostka nie wskazała, w jaki sposób planuje oceniać predyspozycje oraz dorobek projektowy czy artystyczny kandydatów reprezentujących inne dyscypliny, gdyż braki w tym zakresie nie gwarantują uzyskania przez studentów zakładanych efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia.

5. We wniosku nie zawarto szczegółowego opisu zasad dyplomowania specyficznego dla wnioskowanego kierunku. W dokumentacji brak jest informacji na temat kolejnych etapów i przebiegu samego egzaminu dyplomowego oraz procedur mu towarzyszących. We wniosku Jednostka informuje, o tym, że *obrona pracy dyplomowej odbędzie się w formie egzaminu dyplomowego* (s. 8), brak jest jednak informacji dotyczących kolejnych etapów i przebiegu samego egzaminu oraz procedur mu towarzyszących. W kolejnym zdaniu Wnioskodawca

informuje, że „Dyplomant ma możliwość prezentacji pracy w wybranej przez siebie formie: prezentacja projektu na wybranej konferencji studenckiej lub doktoranckiej o charakterze ogólnopolskim, udział w wystawie zbiorowej, wdrożenie gotowego projektu lub prezentacja projektu w ramach uczelnianej konferencji „change by design” (*planowana konferencja projektowa Katedry Grafiki*)” (s. 8). Zapis jest bardzo enigmatyczny i nie wyjaśnia jaką ostateczną formę przyjmie praca dyplomowa na studiach drugiego stopnia na kierunku grafika o profilu praktycznym. Wnioskodawca przewiduje możliwość realizacji pracy o charakterze projektowym lub badawczym. Nie wynika jednak z tego zapisu, że obie te formy muszą (poza formą pisemną) zakończyć się częścią projektową, czy też artystyczną. Nie przedstawiono również zasad dotyczących oceny poszczególnych elementów prac w ramach egzaminu dyplomowego. Przyjęte zasady dyplomowania nie są charakterystyczne dla studiów na kierunku artystycznym i nie pozwalają na pełną weryfikację i ocenę przygotowania studenta do prowadzenia twórczej działalności artystyczno-projektowej.

6. Struktura kwalifikacji kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów i zakresu kształcenia na wnioskowanym kierunku i nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Wśród kadry zauważalny jest brak nauczycieli akademickich posiadających istotny dorobek artystyczny w zakresie grafiki. Informacje na temat doświadczenia zamieszczone we wniosku (w przypadku kilku pracowników) są lakoniczne i nieprecyzyjne. Nie wskazują jednoznacznie dorobku, który umożliwiłby stwierdzenie, że osoby, którym powierzono prowadzenie zajęć legitymują się zadeklarowanym doświadczeniem w danej specjalności. Wątpliwości budzi zwłaszcza przydział zajęć, których zadaniem jest kształtowanie umiejętności praktycznych (występują rozbieżności pomiędzy zadeklarowanym doświadczeniem, a celami zawartymi w kartach przedmiotów). Powyższe jest bezpośrednią przyczyną stwierdzenia nieprawidłowości związanych z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Szczegółowy wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku do uchwały. W związku z tym, nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

7. W kartach przedmiotu z języka angielskiego wpisano, iż studenci osiągną poziom B2, a zgodnie z PRK powinni osiągnąć poziom B2+ właściwy dla studiów drugiego stopnia.

8. Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu. Jest to niezgodne z przepisami prawa. Uczelnia nie może bowiem zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Dodatkowo, potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury rekrutacji na studia. Podkreślić należy jednak, że wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 ust. 1 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku grafika na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym w sposób

oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też kategorii naukowej.

Stanowisko Uczelni

Uwzględniając uwagi dotyczące nazwy kierunku oraz przypisania kierunku do dyscyplin, w tym także określenia dyscypliny wiodącej, Uczelnia dokonała ponownej analizy przygotowanego programu pod tym kątem. Po przeprowadzeniu tej analizy przygotowano projekt zmiany nazwy kierunku oraz zmiany udziałów przypisania kierunku do dyscyplin, po przeprowadzeniu której kierunek będzie nazwany odpowiednio do zawartości oraz będzie prawidłowo powiązany z dyscyplinami, przewidziano także niezbędne modyfikacje efektów uczenia się doprecyzowujące zakres kształcenia. Jednocześnie Uczelnia dodała, że w opisie koncepcji uwaga została skierowana na pokazanie kształcenia w obszarze dyscypliny uzupełniającej, dlatego we wniosku dokładnie zaprezentowano zakres kształcenia związanego z dyscypliną sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, która pozostaje dyscypliną wiodącą dla kierunku studiów.

Zgodnie z projektem kierunek będzie mieć nazwę komunikacja wizualna i będzie przyporządkowany do tych samych dwóch dyscyplin, przy czym udział dyscypliny wiodącej, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, jest określony na 56%, zaś udział dyscypliny uzupełniającej, nauki o komunikacji społecznej i mediach, jest określony na 44%.

Zmiany te zostały przyjęte uchwałą nr 18/2021 Senatu SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego z dnia 12 marca 2021 r. W efekcie dokonanych zmian Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wykazała, że:

- została zmieniona nazwa kierunku na „komunikacja wizualna” (w pierwotnym wniosku kierunek miał nazwę „grafika”);
- zmieniono przyporządkowanie do dyscyplin naukowych, w którym dyscyplina wiodąca, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, ma 56% udziału, a dyscyplina uzupełniająca, nauki o komunikacji społecznej i mediach, ma 44%. We wniosku pierwotnym proporcje przyporządkowania do dyscyplin naukowych wynosiły: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki 75% oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach 25%;
- dokonano modyfikacji kierunkowych efektów uczenia się;
- dokonano przeglądu wszystkich kart i wprowadzono modyfikacje do większości z nich (aktualizacja literatury obowiązkowej i uzupełniającej, wyraźniejsze odniesienie się w efektach uczenia się do zagadnień związanych z grafiką warsztatową, grafiką artystyczną, grafiką użytkową, kreacją artystyczną, multimediami, technikami przetwarzania obrazów i komunikacją wizualną). Ponadto zmieniono metody weryfikacji efektów uczenia się;
- wyczerpująco przedstawiono zasady rekrutacji kandydatów na studia;
- przedstawiono projekt zarządzenia Dziekana Wydziału Prawa i Komunikacji Społecznej we Wrocławiu SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego w sprawie szczegółowych warunków ukończenia studiów drugiego stopnia oraz prac i egzaminów dyplomowych na Wydziale Prawa i Komunikacji Społecznej we Wrocławiu, które reguluje proces dyplomowania na studiach drugiego stopnia;
- Wnioskodawca przedstawił szczegółowe zmiany w obsadzie 9 zajęć i przedstawił informacje o dorobku naukowym lub artystycznym nauczycieli prowadzących zajęcia;

Uchwała nr 270/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 8 kwietnia 2021 r.

- przedstawiona została zmieniona karta przedmiotu dla języka angielskiego w zastosowaniu zawodowym, w której jest wskazany poziom B2+;
- przedstawiono projekt Regulaminu obowiązkowych praktyk studenckich na kierunku Komunikacja wizualna obowiązujący w Wydziale Prawa i Komunikacji Społecznej we Wrocławiu SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego.

Stanowisko Prezydium PKA

Wnioskodawca, uchwałą nr 18/2021 Senatu SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego z dnia 12 marca 2021 r., zatwierdził nowy program studiów na przedmiotowym kierunku, zmieniając przy tym jego nazwę z grafika na komunikacja wizualna. Dokonane zmiany: nazwy przedmiotowego kierunku, nowe przyporządkowanie do dyscyplin, zmiana efektów uczenia się i sylabusów, czynią przedmiotowy wniosek zupełnie nowym, i jako taki, powinien on przejść od początku całą procedurę wyrażenia, przez Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu. Dokonane zmiany, przedstawione we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, są zbyt daleko idące, wobec czego, nie można traktować go, jako kontynuację wniosku pierwotnego, a tym samym, rozpatrywać w procedurze odwoławczej.

W związku z powyższym **zarzuty pozostają w mocy.**

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 56/2021 z dnia 11 lutego 2021r., gdyż dokonane przez Uczelnię zmiany skutkują nową tożsamością przedmiotowego kierunku, wobec czego, nie można opiniować zasadności wyjaśnień Wnioskodawcy i dokonanych zmian w stosunku do zarzutów postawionych w przedmiotowej uchwale Prezydium PKA. Postawione zarzuty dotyczyły kierunku grafika, a nie nowego kierunku, jakim jest komunikacja wizualna.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego w Warszawie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
15.04.2021

Krzysztof Diks